

Ex umbra in Solem !!!

BOŽIE SLOVO

SVĚTLO

M B K B

EX UMBRA IN SOLEM!!!

BOŽIE SLOVO SVETLO

niečo Z BOŽIEHO SLOVA

a

niečo O BOŽOM SLOVE a SVETLE

M. B. BenJan

M B K B

Obsah

Prológ...5

- Poznámky k názvu knihy...5
- Čo je obsahom knihy...8
- Aký je pôvod knihy...8
- Príloha Prológu: Čo je SLOVO a SVETLO?...9

1. časť knihy: Z Božieho Slova...13

- Úvod k Dekalogu...14
- Dekalog (Desať Božích prikázaní)...15
- Prikázania Ježiša Krista...17
- Päť kníh Nového zákona...19
 - 1. Evanjelium podľa Marka...20
 - 2. Z Evanjelia podľa Matúša...50
 - 3. Evanjelium podľa Jána...92
 - 4. List (epištola) Jakuba...130
 - 5. List (epištola) Júdu...136

2. časť knihy: O Božom slove – Svetle...139

- Úvod k 2. časti...139
- Je Biblia naozaj Božím slovom? Je všetko v Biblia pre nás rovnako dôležité?
- Máme to brat' doslovne?...142
- Biblia možno vysvetľovať iba Bibliou...146
- O význame niektorých biblických výrazov – tradičných i netradičných...148
- Zhrnutie: Chcete čítať Biblia? Výborne! No mali by ste pred tým niečo vedieť, alebo aspoň s niečim počítať...155
 - Hermeneutika...155
 - Príklady hermeneutického prístupu k Písmu...157
 - Modlitba Pánova („Otče náš“)...157
- Ešte... o SVETLE – a o tom, čo s ním súvisí...161
 - O Božom vyvolení a pomazaní – o Božích posloch...163
 - Ešte... o SLOVE – zhrnutie a doplnenie...165
 - Ako sa tvoril „Nový zákon“? (A. v. Harnack)...180
 - Diskusia o „Kamenných doskách“ J. G. Reisingera...184

Epilóg: EX UMBRA IN SOLEM! – robme pre to všetko, ale nezamieňajme si pritom príčinu a následky...193

PROLÓG

Poznámky k názvu knihy:

„Ex umbra in Solem!“ – Z hlbokého, mrazivého tieňa opäť na slnko, z prítmia (ba miestami už z tmy) späť na Svetlo! – to je jediný spôsob záchrany nášho („západného“) sveta. Iba to je cesta z krízy, do ktorej sa dostał ten „nás svet“ vlastnou vinou – samovražedným správaním sa,¹ postupnou autodestrukciou. Tá začala vtedy, keď človek vo svojej pýche dospel k zvrátenému názoru, že sa zaobíde bez Svetla, prichádzajúceho od Toho, ktorý je Alfou a Omegou – Pôvodcom všetkého a Vládcom nad všetkým, že možno ignorovať Jeho veľkolepý Projekt, na základe ktorého vznikol, a dosiaľ funguje svet. Veľká kríza Západu začala vtedy, keď „osvietený“ západný humanista uveril diabolovmu podvodu, že už neplatí niekdajšie „ex Caelo Lux“² ani „ex Oriente lux“, ale „ex Occidente lux – et omnia“: začal si namýšľať, že tým „svetlom“ (vzorom všetkého – kultúry, poznania, demokracie...), ktoré má celý svet prijať (dobrovoľne či nedobrovoľne) je on – „humanista zo Západu“. Vládcovia tejto časti sveta, ich ideológovia („falošní kristovia“ – Mt 24,5) a tí, ktorí ich slepo nasledujú, prestali akceptovať Boží Projekt sveta, a spoluprácu s Bohom na ňom začali sabotovať. Rozhodli sa ignorovať Svetlo – životne dôležité informácie, prichádzajúce od Boha: „zatiahli rolety, ktoré zahatali cestu Slnku“, a tak tu zostało iba „sliepňavé svietielko naturalistickej ratia“³ – a duchovná tma. Toto je smutná realita dnešného Západu!

SVETLO (v zmysle „Informácia od Boha“) je súčasťou Božieho **„SLOVA“** (v širšom zmysle – Logos, Λόγος, t.j. „Božieho projektu sveta“).⁴

Božie slovo (v užšom zmysle, t.j. Písmo – Scriptura – Γραφή) je zase časťou **SVETLA** (zmienim sa o ľnom podrobnejšie neskôr) – súboru autentických informácií od Boha adresovaných človeku; informácií, ktoré sú pre človeka životne dôležité, pretože pochádzajú od Toho, ktorý svet (vrátane človeka) stvoril – „naprogramoval a vytvoril“. Preto On jediný presne vie, ako správne zaobchádzať s niečím tak nesmierne zložitým a jedinečným ako je ľudský život. A On nielen vie, ale aj chce poradiť, pomôcť človeku, ako žiť tak, aby splnil svoje životné poslanie, aby „neminul ciel“,⁵ a aby sa vyhol zlyhaniu i mnohým vážnym nehodám a chybám (aké sa napr. môžu prihodiť hlupákovi, ktorý pri obsluhe komplikovaného technického zariadenia nerešpektuje „manuál“ – inštrukcie, ako s ním zaobchádzať).

¹ Podrobne o tom pišem v knihe (bohatu ilustrovanej) „KULTÚRA ZÁPADU v agónii“ (pozri www.knihy-benjan.sk)

² Nemám tu na mysli moderné letecké laserové snímkovanie, ale to staré „Lumen ex Deo“.

³ Čiže „humanistického racionalizmu“ (ktorého produkтом je o.i. „naturalizmus“).

⁴ „Slovo“ (gr. Logos – Λόγος), používané v Biblia treba chápať hlavne v jeho širšom (filozofickom) zmysle slova: *vedenie* (súhrn vedomostí), *rozum*, *informácie*, *projekt*, *plán*, *úmysel (design)*; iba zriedkavo v užšom zmysle: slovo, *reč*, *prejav*, *zápis*, *Písmo*. (Podrobnejšie sa o tom piše v Prílohe Prológu).

⁵ „Minutie ciela“ a „hrieg“ sú dva rovnocenné varianty prekladu hebr. slova *chattá*.

Popri Božom Slove sú tu, pravdaže, aj iné zdroje Božích informácií; všetky spolu bývajú nazývané *Božími zjaveniami*,⁶ ale práve *Božie slovo* je z nich najdôležitejšie, pretože je najkompletnejšie, najzrozumiteľnejšie, a je v súčasnosti všeobecne dostupné (aspôň v našej časti sveta). Preto ho môžeme považovať za akýsi *korektor*, t.j. prostriedok, ktorým možno korigovať pojmy, výrazy, predstavy (napr. vtedy, keď sme si nie istí, či pochádzajú z Božích zdrojov, alebo ak sa chceme presvedčiť, čo presne znamenajú).⁷

O Božom slove a Svetle bude podrobne písané neskôr (v Prílohe Prológu, a najmä v 2. časti knihy). Teraz by som chcel vysvetliť tieto dve veci:

1. Prečo som z **Božieho slova** vybral práve Boží Zákon (jeho základ) a päť kníh z Novej zmluvy (prečo práve tieto).
2. Prečo som použil neoficiálny preklad Písma (taký, ktorý sa snaží v maximálnej miere zachovávať súčasné lingvisticke pravidlá a zvyklosti slovenského jazyka); prečo som neprevzal niektorú z jeho viacerých archaických verzií (tých „oficiálnych“, ktoré sa bežne u nás používajú).

Ad 1. Bibliu tvorí 66 kníh (Starý zákon 39, Nový zákon 27). Nie všetky (a nie všetky ich časti) však majú rovnakú **dignitu**.⁸ Ja som vybral časti Písma, ktoré patria – som o tom presvedčený – k tým s najvyššou dignitou.

K tým s najvyššou dignitou patrí napr. tá časť Písma, ktorá pochádza **priamo od Boha** – to, čo je na dvoch kamenných doskách, ktoré priniesol Mojžiš z hory Sínaj (t.j. Dekalog). To totiž, ako vieme, napísal priamo Boh (na rozdiel od ostatných častí Biblie, ktoré napísali ľudia, sice Božím duhom inspirovaní, ale predsa len ľudia), a preto to má najvyššiu dignitu. Rovnako vysokú dignitu má to, čo **povedal Ježiš Kristus** (často ide o novú interpretáciu a rozvinutie Božieho zákona). A práve to uvádzam hned' za Dekalogram pod názvom „Prikázania Ježiša Krista“. Potom nasleduje päť kníh z Novej zmluvy: tri evanjelia (ich vysokú dignitu zaručuje to, že opisujú činy, a reprodukujú alebo interpretujú to, čo hovoril Ježiš Kristus. Ďalšie dve kníhy (mnohými, žiaľ, často ignorované), pochádzajú od ľudí,

⁶ Ony všetky sú súčasťou Božieho Svetla (Lumen), o ktorom sa zmienim neskôr (v Prílohe Prológu o tom, čo znamená slovo Lumen; v 2. časti knihy o rôznych Božích zjaveniach).

⁷ Napr. pri neistote alebo pochybnostiach, či je nejaký úmysel alebo riešenie problému správne, t.j. či je v súlade s Božou vôleou (tu je Božie slovo vlastne jediným, konečným arbitrom).

⁸ Slovo **dignita**, prekladané obyčajne ako *dôstojnosť*, možno tu chápať vo význame *dôležitosť, význam* (napr. vzhľadom k iným v texte uvedeným skutočnostiam, ale aj vzhľadom k poznaniu Boha, a k podmienkam našej spásy). Inak povedané: najvyššiu dignitu má to, čo je „top“ (čiže „naj-“). V tejto knihe budeme používať slovo dignita práve v tomto zmysle.

Mohli by sme tiež povedať, že to, čo má v Božom slove vysokú dignitu, má v sebe najviac „toto božského“, a najmenej „toto ľudského“. Lebo to, čo je zapisané v Biblia, je sice „Slovo Božie“, ale obsahuje v sebe aj „slovo ľudské“ (niečo z človeka, ktorý to zapisal).

Príklady: Uvediem niektoré výroky apoštola Pavla z 1Kor 7: „...manželom prikazujem – vlastne nie ja, ale Pán...“ (v. 10), „Ostatným hovorím ja, nie Pán...“ (v. 12); „O pannách nemám sice príkazu Pánovho, ale radím...“ (v. 25). Najvyššiu dignitu tu má, príordzene, prvý výrok, (resp. to, čo po ňom nasleduje). Ale treba ešte dodať: ovela **vyššiu dignitu** ako ktorýkoľvek výrok Pavla (alebo iného apoštola), **majú slová samotného Ježiša Krista** (ako sú zaznamenané v niektorom z evanjelií!).

ktorí Ježiša poznali najlepšie, pretože s ním žili približne tri desaťročia v jednej rodine (sú to jeho bratia Jakub a Júda). Preto týchto päť novozmluvných kníh má pre kresťanov ten najväčší význam, tú najvyššiu dignitu (podobne ako naprsklad pre Židov Tóra, t.j. päť kníh Mojžíšových).

Ad 2. Väčšina slovenských prekladov Biblie (a týka sa to aj najnovšieho, „ekumenického“ prekladu) sa tvrdošijne pridŕža mnohých archaizmov (nielen po stránke sémantickej, ale aj syntaktickej). Môže to byť tým, že prekladateľmi sú teológovia, ktorí sú emotívne zviazaní s tradičnými (archaickými) textami; zrejme z akejsi sentimentality sa nevedia vzdať stareho, toho, na čo si zvykli už od čias svojho štúdia. Niektorí z nich, zdá sa, že vnímajú Božie slovo v súčasnom spisovnom jazyku ako „znesvätenie posvätného textu“. Myslia si možno, že by sväté Písмо „sprofanovali“, keby ho tlmočili *moderne* (mám na mysli moderne po „formálnej“, jazykovej stránke, ale pri presnom zachovaní obsahu). Tým však robia misijným snahám kresťanov „medvediu službu“. Veľa nových, hľadajúcich, potenciálnych čitateľov Biblie totiž odradí práve archaický, pre nich často ľažko zrozumiteľný text „oficiálnych“ prekladov Božieho slova. Božie slovo však tu má byť pre každého! Má byť teda dobre zrozumiteľné nielen teológom a niekol'kým „laikom“, ktorí si už zvykli na akúsi „odbornú terminológiu“, presnejšie na „profesijný žargón teológov“.

Ked'že táto kniha je určená predovšetkým obyčajným (a možno aj ešte iba hľadajúcim) ľuďom, používam „obyčajný“ súčasný slovenský jazyk. Okrem toho sa snažím sprístupniť a vysvetliť aj tie veci, o ktorých väčšina „profesionálov“ mlčí; niektorí ich možno považujú za akési „profesionálne tajomstvo“, iní si myslia, že sú to veci „pre laikov nedôležité“. Často však práve toto, tieto informácie sú nevyhnutné pre správne pochopenie textu, a pre rozpoznanie toho, čo je biblické, a čo sa iba na základe „tradície“ prenáša z učiteľov na žiakov, a z nich (ked' sa časom aj oni stanú učiteľmi) na ďalšie generácie „profesionálov“. Tu často iba pohľad „zvonku“ (nezdeformovaný a neobmedzený „profesionálnej slepotou“) pomôže vidieť jasnejšie: rozpoznať, čo je z Božieho slova, a čo pochádza z cudzích zdrojov, napr. „z dielní gnostikov“, či od starovekých, stredovekých alebo i súčasných „filozofujúcich teológov“, vychádzajúcich nie z Božieho slova, ale z pochybných pokusov o „vylepšenie originálu“ synkretickým popriliapaním pohan-ských, ba i ateistických predstáv k časti Písma (často vytrhnutého z kontextu, či vybratého z tej časti Písma, ktoré zd'aleka nemá tú najvyššiu dignitu). Je tragickým faktom, že často takto „upravené učenie“ („upravené“ na základe vlastnej fantázie a špekulácie, alebo vychádzajúcej zo starej paradigmy, z modlársky uctievanej „tradície“, vzdialenej Ježišovmu učeniu,⁹ a duchu celého Božieho slova) býva zakomponované do dogiem a katechizmov, ktoré (často práve ony, a nie Božie slovo!) bývajú vydávané za základ viery – aspoň pre tých ľudí, ktorí sú závislí od spomenutých „profesionálov“,

⁹ Mnohí „Ježišovu teológiu“ vymenili na „teológiou o Ježišovi“, a biblické texty s nižšou dignitou uprednostňujú pred autentickými výrokmi Ježiša Krista!

pretože ich pokladajú za „iedinú autoritu“ v duchovnej oblasti. (K niektorým problémom nekorektných prekladov Písma sa ešte vrátim neskôr.)

Nielen lingvistické, ale aj iné archaizmy, napr. liturgické (v niektorých, najmä v tých „starších“ cirkvách) často môžu odradiť niektorých ľudí (hlavne mladších).¹⁰ Nedivme sa preto, že mladí sa pridávajú radšej k novším (netradičným) denomináciám. No aj tie, hoci majú často moderný spôsob bohoslužby, Biblie používajú v archaických prekladoch (lebo iné nemajú).

Čo je obsahom knihy?

Kniha má dve časti: názov prvej je „**Z** Božieho slova“, druhej „**O** Božom Slove a Svetle“. Z názovov vyplýva, aký je ich obsah:

Prvá časť knihy obsahuje výber z Biblie (kapitoly, alebo celé knihy).

Tento výber začína **Dekalogom** (Desatorom Božích prikázaní).

Nasledujú „**Prikázania Ježiša Krista**“. Ide o výroky Ježiša Krista, majúce charakter príkazov („prikázaní“), ktoré sú povyberané zo všetkých štyroch evanjelií (Matúšovho, Markovho, Lukášovho a Jánovho). Je to akési zhrnutie toho najdôležitejšieho – pravidiel, podľa ktorých by mal žiť každý krest'an.

Po Božích prikázaniach („starozmluvných“ a „novozmluvných“) po kračuje prvá časť knihy piatimi knihami Novej zmluvy. Sú to **tri evanjeliá** (Markovo, Matúšovo a Jánovo) a **dve epištoly** (listy) apoštолов Jakuba a Júdu.

V druhej časti knihy sa píše **o Božom slove** (ktoré je súčasťou Božieho Svetla – Jeho zjavenia). Teda o Biblike, jej význame, a o mnohých veciach, ktoré by mal každý jej čitateľ vedieť, ak jej chce správne rozumieť (či dokonca ňou argumentovať). Súčasťou druhej časti sú aj kapitoly „**Ako vznikal Nový Zákon**“ (tá pochádza od A. v. Harnacka, známeho nemeckejho teológa) a „**Diskusia o kamenných doskách**“ (tá je v podstate polemikou s antinomistom¹¹ Reisingerom).

Epilóg (s názvom: „EX UMBRA IN SOLEM! – Robme pre to všetko, ale nezamieňajme si pritom príčinu a následky“) obsahuje pripomienku kriatického stavu dnešného sveta a jeho príčin, ale aj úvahy o tom, aká je nádej na nápravu, a v čom má tá náprava spočívať: v zmene paradigmy nášho sveta – vo vyjdení z trny na svetlo, teda v navrátení sa k Božiemu slovu, a k rešpektovaniu Božích noriem.

Aký je pôvod knihy:

Táto kniha ie stručným, upraveným a doplneným výberom z mojej tematicky i rozsahom podstatne (zhruba trojnásobne) väčšej knihy „**Malý príspovedok k reštaurovaniu „veľkej budovy“ (cirkvi), k naplneniu odkazu k veľkej úlohe kresťanov: SEMPER REFORMANDA**“. [\(www.knihy-benjan.sk\)](http://www.knihy-benjan.sk)

¹⁰ Poznám prípad, keď mladé dievča jej vlastná (asi 40-ročná) matka odrádzala stať sa kresťankou, pretože „ona – mladá, má byť predsa moderná, nie staromódna“. A pritom matka mala na mysli hlavne „cirkevné archaizmy“ (liturgické i jazykové).

¹¹ Antinomista je odporca (nepriateľ) Božieho Zákona (gr. *anti-* = proti, *nomos* = zákon).

Na koniec Prológu pripájam malú **Prílohu**. To, o čo v nej ide, patrí súčasťou tematicky do 2. časti knihy, no uvádzam to už tu preto, lebo bez poznania v tejto prílohe vysvetlených skutočností (istých jazykových nejasností, ba až zmätkov) by čitateľ nemusel porozumieť, prečo som použil niektoré „nietradičné“ výrazy v prekladoch kníh Písma, ktoré sú obsahom 1. časti knihy.

Príloha Prológu: Posvietenie si na niektoré jazykové nejasnosti

Čo je „SLOVO“ a „SVETLO“?

ΑΟΓΟΣ καὶ ΤΟ ΦΩΣ (LOGOS kai TO FOS) nie je VERBUM et LUX, ale RATIO et LUMEN, a najprimeranejší preklad do slovenského jazyka je „INTELIGENCIA a INFORMÁCIE“¹² (v zmysle „Najvyššia Inteligencia“ a „životne dôležité Informácie“)

Správnosť prekladu je rozhodujúca pre pochopenie textu, a tým často aj pre pravé „poznanie jediného Boha, i toho ktorého poslal – Ježiša Krista“ (J 17,3) – teda pre správnu vieru, a našu spásu. Treba napr. rozlišovať, v akom zmysle je daný výraz použitý: či v obyčajnom (bežnom), či v obraznom (metaforickom), alebo napr. filozofickom (a čo sa v tom filozofickom smere tým výrazom myslí). Možno to doložiť na konkrétnom príklade – na biblickom texte z prvej kapitoly Jánovho evanjelia. Apoštol Ján v úvode svojho evanjelia použil vtedy v helénskom prostredí módny filozofický spôsob vyjadrovania. Použil napr. výrazy „logos“¹³ a „to fos“, ktoré vo vyjadrovaní filozofov majú úplne iný význam než v bežnej reči. To však prekladatelia NZ do latinského jazyka (Vulgata) nezohľadnili: gr. výraz „logos“ nepreložili korektnie, t.j. „ratio“, ale slovom „verbum“ (ktoré však má celkom iný význam ako „filozofický logos“).¹⁴ Pri prekladoch do ďalších jazykov, prekladatelia boli ovplyvnení týmto precedensom, a ked' prekladali nie z latinskej, ale gréckej predlohy, robili rovnakú chybu. Robili to preto, že medzičasom vznikla (na základe prvého latinského prekladu NZ tzv. „logosovská christológia“ (a preklady NZ sa jej „museli prispôsobiť“). Podobne je to aj s prekladom „to fos“. Táto chyba však nemala až také dôsledky, ako je to pri chybnom preklade „logos“, pretože medzi lat. výrazmi lux a lumen nie je taký podstatný rozdiel ako medzi verbum a ratio. Lux a lumen boli teda chápane prakticky rovnako (metaforicky), a preto neovplyvnili exegézu (a teológiu).

Ešte by som chcel na margo logovskej teológie pripomenúť, že Ježiša by bolo vhodnejšie ako „Slovom“ („Logosom“) nazývať „Svetlom“ (to fos, lumen)... Po prvej preto, že tak to urobil on sám, ked' povedal: „ja som svetlo sveta“ (J 8,12; 12,35-36). Všimnite si, že povedal (a to opakovane): „Ja som Svetlo!“ (nikdy ne-povedal „ja som Slovo – Logos“!). Po druhé preto, že on bol Božím zjavením, t.j. Svetlom: ved' nám priniesol (a objasnil) dôležité informácie o Bohu a od Boha.

¹² Superinteligencia (Božská múdrost a Boží projekt); Informácie pochádzajúce od Boha, prinášajúce do mysle človeka pravé poznanie (ako svetlo) nevynutné pre jeho život.

¹³ Výraz „logos“ zaviedol do helenistickej filozofie židovský, po grécky písuci filozof **Filón** Alexandrijský (asi *20 pr. n.l., +50 n.l.).

¹⁴ Pozrite nižšie uvedený krátky slovník, v ktorom uvádzam rôzne preklady výrazov *logos*, *to fos*, a ich podstatne rozdielne významy.

Text Ján 1,1-5:

Slovenský („ekumenický“) preklad:

- 1 Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.
- 2 Ono bolo na počiatku u Boha. 3 Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje. 4 V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. (Var.: Čo jestvuje, má v ňom život). 5 A to svetlo do tmy svieti, ale tma ho neprijala.

Grécky preklad (Textus Receptus):

1 εν αρχῃ ην ο λογος και ο λογος ην προς τον θεον και θεος ην ο λογος¹⁵ 2 ουτος ην εν αρχῃ προς τον θεον 3 παντα δι αυτου εγενετο και χωρις αυτου εγενετο ουδε εν ο γεγονεν 4 εν αυτω ζωη ην και η ζωη ην το φως των ανθρωπων 5 και το φως εν τη σκοτια φαινεται και η σκοτια αυτο ου κατελαβεν.

Latinský preklad (Vulgata):

1 in principio erat Verbum et Verbum erat apud Deum et Deus erat Verbum
2 hoc erat in principio apud Deum 3 omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil quod factum est 4 in ipso vita erat et vita erat lux hominum 5 et lux in tenebris lucet et tenebrae eam non comprehenderunt.

Krátky slovník (skutočné významy najdôležitejších tu použitých výrazov):

Ako je to so slovenským slovom **slovo**, ktorým bývajú prekladané latinské *verbum* a grécke *logos*?

Definícia: *slovo* (podľa Slovníka slov. jazyka) je jazyková jednotka tvoriaca v jazyku ustálený celok s vlastným významom.

Preklady (bežné) slova *slovo* do jazykov latinského a gréckeho:

slovo = lat. *verbum* (sermo), gr. *lexi* (λέξη)

Latinské *verbum* sa do slovenského jazyka prekladá: *slovo*, *výrok*, *prejav*, *daromná reč*, *priklad*, *slово*

A ako je to s gréckym slovom **logos** (λόγος), ktoré väčšina prekladateľov Biblie prekladá slovenským „*slово*“ (v latinských prekladoch „*verbum*“)?

gr. *logos* (λόγος) = lat. *ratio* = slov. *dôvod* (Teda nie *slово!* To je po grécky: *lexi* – λέξη).

Avšak *logos* sa oveľa častejšie používa vo **filozofickom zmysle**, a tu má tieto významy: *myšlienka*, *pojem*, *rozum* (*inteligencia*), *všeobecná zákonitosť sveta*, *duchovná podstata* (*základ*, „*projekt*“) sveta, *Božský rozum*.

Teda do lat. jazyka sa gr. *logos* má korektnie prekladať ***ratio*** (nie *verbum!*). Napriek tomu v lat. prekladoch Písma nachádzame *verbum*. A to sa potom kopíruje (ako „*precedens*“) pri prekladoch aj do iných jazykov, vrátane nášho.

Preklady niektorých d'alších výrazov súvisiace so *svetlom* a *slovom*:

gr. *fos* (φως) = *lux* (lat.) = *svetlo*

gr. *to fos* (το φως) = *lumen* (lat.) = *Svetlo* (v prenesenom význame: „informácia, ktorá je pochopiteľná človeku, vďaka jeho zvláštnej schopnosti, danej mu Bohom – pôsobním Božieho Ducha v mysli človeka“)

lat. *lumen* = *svetlo*, *žiara* (aj jednotka svetelného toku)

lumen naturale = prirodzené svetlo; vo filozofii: schopnosť rozumu prenikať do poznania účelného, harmonického celku (Cicerovo)

supralumen = nadprirodzené svetlo; v teológiu: „božské prežiarenie“, vďaka ktorému možno poznáť aj veci bez toho „*supersvetla*“ (Augustín)

lat. *lux* = *svetlo* v bežnom význame (aj jednotka intenzity osvetlenia)

¹⁵ Transkripcia do latinky: en archi in o logos kai o logos in pros ton theon kai theos in o logos.

písmo (písanie) = lat. *scriptura* = gr. *grafé* (γραφή)

Písmo (sväté) = lat. *Scriptura, Litterae canctae (sacrae), Libri sancti*, gr. *Γραφή*

U nás sa v biblických textoch „*slovo*“ používa v rôznych významoch, a tak menej informovaný človek môže byť zmätený. „*Slovo*“ sa okrem svojho základného významu (pozri „Definícia“ *slowa*), požíva aj namiesto gréckeho *logos* (hoci „*slovo*“ v slov. jazyku zdáleka nemá ten významový potenciál, predovšetkým filozofický, ako *logos*). Niekedy sa používa aj v zmysle „*písmo*“, *zápis* (vo význame lat. *scriptura* alebo gr. *grafé* (γραφή)), napr. pri ustálenom spojení „Božie slovo“. Ale aj v zmysle „*oslovenie*“ (kde sa napríklad v gr. jazyku používa *réma* (ρέμα)).¹⁶ Bolo by dobre, keby na to budúci prekladatelia Písma mysleli, a pokúsili sa nájsť primerané slovenské výrazové ekvivalenty rovnakého významu ako majú prekladané výrazy v origináli (alebo aspoň v poznámke správne vysvetlili konkrétny význam použitého, často viacvýznamového výrazu).

Preklad prvých piatich veršov Jánovho evanjelia (pri rešpektovaní vyššie uvedených skutočností a zásad hermeneutiky):¹⁷

1 Na počiatku bola Inteligencia (var.: Absolútna Múdrost).¹⁸ Bola to Božia Inteligencia – tá, ktorá je súčasťou podstaty Boha. 2 Preto bola u Boha od samého začiatku. 3 Vďaka nej vzniklo všetko, bez nej by nevzniklo nič z toho, čo jestvuje. 4 Ona je aj podstatou života,¹⁹ ako aj toho, že človek (vďaka múdrosti, ktorú od Boha dostal) môže prenikať do tajov účelného usporiadania sveta²⁰, a tiež poznáť ako má žiť. 5 Tá informácia od Boha je ako svetlo, ktoré svieti do tmy sveta. Tá tma ho však neprijala.²¹

¹⁶ **Doslovny preklad** gr. *réma* (ρέμα) je príid. **V prenesenom zmysle:** oslovujúce slovo (výraz, časť vety, statis; napr. vo význame: *oslovenie a ovplyvnenie „prídomom slov“ zameraných na podstatu konkrétnej situácie*). **Definícia:** Réma: jadro výpovede (Slov. cudzích slov). Réma: jadro – ta časť výpovedi, ktorá vyjadruje skutečnosti sdelené nejzávažnejší element s nejvyšším stupňom výpovední dynamičnosti (Malá čsl. encyklopédie).

¹⁷ *Hermeneutika* je umenie správne chápať dokumenty minulosti, hlavne zmysel slov starovekých autorov. (O hermeneutike sa píše v 2. časti knihy.)

¹⁸ var. = iný variant vyjadrenia (s rovnakým významom, ale pre niekoho možno lepšie pochopiteľný).

¹⁹ var.: „kód života“, ktorý je prítomný v každej bunke organizmu (v podobe DNA)

²⁰ var.: poznávať svet ako harmonický celok, vytvorený na základe Inteligentného Božieho Projektu.

²¹ var.: mnohí ho neprijali, odmietli, a preto stále zostávajú v tme nevedomosti a neposlušnosti.

EPILÓG

„EX UMBRA IN SOLEM !“

Robme pre to všetko, ale nezamieňajme si príčinu a následky

Svet je v kríze. Týka sa to najmä tej jeho časti, ktorá býva nazývaná „Západom“.³¹⁹ Ide o všeobecný úpadok, postihujúci takmer každú oblasť života spoločnosti (azda s výnimkou technológie³²⁰). Predovšetkým je to kríza hodnotová, duchovná; teda prejavuje sa hlavne v oblasti morálky a kultúry – kultúry v tom najširšom slova zmysle. Napríklad veľmi zreteľné je to v umení rôzneho druhu, d'alej vo filozofii i psychológii, v pedagogike, v teológii i náboženstve (čo nie je to isté), v politike, legislatíve i súdnictve (čo tiež zd'aleka nie je jedno)... Úpadok je zreteľný aj v iných oblastiach, ale v tu vymenovaných sa degradácia (či dekadencia) prejavuje najvypuklejšie. Táto „duchovná pandémia“ však nie je rozšírená rovnomerne; stále ešte zostávajú malé ostrovčeky, ktoré sú nezasiahnuté. Tieto sú nerovnomerne rozložené, a ani nie sú rovnako pevné, odolné (imúnne) proti onej duchovnej nákaze.

Tento všeobecný úpadok konštatujú mnohí. A nemusí ísť iba o odborníkov v sociológii, etike, umení; ved' symptómy tejto chronickej choroby spoločnosti sú tak výrazné, že „bijú do očí“ azda každému. Jedným z príznakov je takmer všeobecné vymiznutie porozumenia, empatie a ochoty pomáhať: láska, ktorá je jedným z princípov kresťanstva³²¹ (Ježišovho učenia), a mala by byť hlavným motivačným faktorom v medziľudských vzťahoch, bola nahradená nenávistou a ignorantstvom. Všimnite si len napr. rétoriku politikov, resp. „patokratov“³²² (či už tých „svetových“, t.j. predstaviteľov veľmocí, EÚ, alebo tých „malých“, napr. našich). A nielen rétoriku, ale aj ich správanie sa a konkrétnie činy. A nielen politikov, ale aj úradov, ba i obyčajných ľudí (aspoň ich prevažnej väčšiny). Toto predsa musí vnímať (a nepríjemne pocíťovať) každý, kto nie je

³¹⁹ Čím sa myslia krajiny s tzv. „západnou kultúrou (civilizáciou)“. To, čo sa myslí „Západom“ v kultúrom (i ekonomickom, politickom, a tiež ideologickom) zmysle, nemožno brať prísně geograficky. Počíta sa sem totiž nielen teritórium západnej Európy (vrátane Britských ostrovov), ale aj Severná Amerika, Austrália a niektoré ostrovné štaty. Spoločné im je teda nie ich geografické umiestnenie na našej planéte, ale korene ich kultúry, náboženstva a podobný spoločenský vývoj. Pojem „západná kultúra“ má však svoje odôvodnenie – v tom, že jej korene sú v západnej Európe. Odtiaľ sa rozšírila všelijakými cestami – najčastejšie výbojmi, kolonizovaním, ale aj emigrovaním (paradoxom je, že to bol útek pred mocou, reprezentujúcou práve tú „západnú kultúru“, pravda, jej zvrátenú odnož), zriedkavejšie aj šlachetnejšími spôsobmi (napr. prostredníctvom misionárov a rôznych filantropov) na rôzne miesta sveta, kde jej ďalší vývoj už neboli rovnaký (i keď v niečom predsa len podobný).

³²⁰ Technológiou sa tu myslí „úroveň technickej vyspelosti“ (grécky τεχνολογία: τέχνη „zručnosť“ + λόγος „náuka, znalosť“ + prípona ογα) – teda to, čo platí pre všetky odvetvia techniky.

³²¹ Ktoré bolo (žiaľ, niekedy iba proklamatívne) základom tejto západnej kultúry.

³²² Doslovny preklad „chorých vládcov“. Na vedúce politické posty sa totiž čoraz častejšie dostávajú ľudia s psychickými a morálnymi poruchami (psychopati a sociopati).

postihnutý „moral insanity“³²³ čiže kto nemá otupený ten základný ľudský cit, ktorý je jedným zo znakov odlišujúcich človeka od zvierat; alebo kto nie je súčasťou obludného mechanizmu, ktorý z tejto situácie vytíká zisk, či iné osobné „výhody“.

U nás (a podobne aj v iných krajinách Západu) je totiž , žial‘, početná skupina ľudí, ktorá dlhodobým postupným otupovaním morálneho citu a svedomia, prišla o ne (čiastočne alebo úplne). Týmto ľuďom s „morálnou anestéziou“ (necitlivosťou) „je všetko jedno“. Pre ich egoistické zameranie sa na osobné pohodlie (plné bruchu, dostatok primitívnej zábavy, rozkoše, snobskej pýchy) im nielenže neprekáža súčasný stav sveta, ale im naopak vyhovuje: amórlnosť a pokrivená „spravodlivosť“ im totiž ul’ahčuje okrádanie iných, a súčasný stav „verejnej mienky“ im zase ul’ahčuje venovať sa ich „neviazanej zábave“ (vrátane abúzu alkoholu, drog a promiskuity) – pretože ju verejnoscť časom začala akceptovať (zvykla si na ňu). Ani dekadentné „umenie“ im neprekáža, pretože žiadne iné nepoznajú: je im napr. úplne ľahostajné, čím „moderným“ sa môžu popýšiť pred svojim rovnako snobským okolím. A tak tito ľudia vlastne profitujú z biedy iných, a tiež z faktickej beztrestnosti činov, za ktoré by sa museli v normálne fungujúcej spoločnosti zodpovedať alebo aspoň hanbiť. Vyhovuje im duchovná a morálna tma, ktorá ukrýva ich často nehanebné činy (*J 3, 20-21*).

A je tu skupina ľudí, počtom sice oveľa menšia, ale vplyvom (ekonomickej a politickej mocou) neporovnatelne silnejšia, ktorej tento stav nielen vyhovuje..., on je totiž ich „programom“, cieľom. Títo ľudia sa na destrukcii „západnej kultúry“ priamo podielajú, a to veľmi aktívne. Niektorí z nich sú autormi scenára, iní režiséri (a ich pomocníkmi), a ešte iní donátormi (sponzormi) toho, čo sa deje. Ich motivácia je pritom nielen ekonomická, ako sa niektorí domnievajú (hoci, pochopiteľne, aj táto hrá dôležitú rolu), ale najmä je to ich diabolská túžba po moci, po ovládaní sveta; predbežne „aspoň“ jeho časti, no práve tej, ktorá je ekonomicky silná, a politicky i ideologickej vplyvná.

Ako sú rozdelené úlohy v ich „generalite“, tak je to aj na nižších úrovniach „velenia“ (kam patria napr. mnohí politici, majitelia, ale i radoví zamestnanci tzv. „mienkovorných médií“). Sú tam stratégovia a taktici, ideológovia („politruci“ na rôznych stupňoch velenia), a tiež „tyloví velitelia“, obstarávajúci „logistiku“, predovšetkým nepretržitý tok financií.³²⁴

³²³ Moral insanity (morálna anestézia, morálna idiocia, patománia, nem. moralisches Irresein, rus. нравственное помешательство) je duševná porucha, sprevádzaná závažným porušením morálneho správania sa (pri zachovaní určitého stupňa intelektuálnych schopností).

³²⁴ Z ktorých čerpajú nielen ostatní členovia elity, ale aj radoví „vojaci v poli“ (napr. tzv. „aktivisti MNO“ organizujúci nepokoje, protesty, a tiež oportunistickí novinári). Obrovskú časť financií zhltne aj organizovanie a realizovanie migračných akcií tzv. „utečencov“ (v skutočnosti „pionierov“ – mladých, výkonných a odhadlaných), ktorí nielen svojimi ak-

Súčasná pandémia Covid 19 (píšem toto na rozhraní rokov 2020 a 2021) je v istom zmysle generálnou skúškou, ktorá by mala preveriť možnosti a dôsledky (ekonomickej, sociálnej, psychologické) istých obmedzení slobody osobnej, podnikateľskej, náboženskej a ďalších (napr. využitím a zneužitím „nudzového stavu“ v štáte, propagandy a ď.). Ide skrátka o akési „veľké manévre“ – prípravu na kritické situácie, s ktorými stratégovia premeny sveta (NWO) – ktorej súčasťou je aj „duchovná pandémia“, v úvodnej fáze ktorej sa nachádzame – pochopiteľne, rátajú.

Symptómy tejto choroby ľudstva sú veľmi zreteľné, priebeh choroby, zachvacujúcej stále viac a viac rôznych „orgánov organizmu ľudstva“, hovorí niečo o jej prognóze (tá je taká, ako ju poznáme z viacerých biblických proroctiev). No je tu niečo, čo nie je (aspoeň pre niektorých) celkom jasné. Je to etiológia (príčina) choroby. Pritom práve poznanie etiologie je veľmi dôležité pre liečbu. Ak nepoznáme etioliógiu, nie je možná príčinná liečba; zostáva nám iba liečenie symptomatické (také, ktoré iba tlmi niektoré prejavy, príznaky choroby). To však nielenže nevedie k vyliečeniu, ale väčšinou ani k dostatočnému zmierneniu, či dočasnej remisií (útlmu) choroby. V tejto symptomatickej liečbe sa angažuje veľa rôznych „liečiteľov“. Sú to často odborníci (i špičkoví) v niektorých oblastiach ľudskej činnosti – najviac z nich je ekonómov, politológov (menej politikov), psychológov a sociológov..., ale sú medzi nimi aj šarlatáni a okultisti. Navrhujú rôzne riešenia. „Liečiteľ“ sa totiž väčšinou upne iba na jeden problém (symptóm) – ten, ktorý mu je (jeho profesii) blízky.

Ide o rôzne účinné (častejšie však neúčinné) pokusy „symptomatickej liečby“. Netreba to však odsudzovať – ved’ táto snaha vychádza ne raz z chvályhodnej motivácie, a môže mať dokonca aj istý efekt, i keď len čiastočný a dočasný, pretože nerieši hlavný problém. (Mohli by sme to pripodobniť liečiteľovi, ktorý nelieči zápal plúc antibiotikom, likvidujúcim baktérie, čo chorobu spôsobili, ale znižuje telesnú teplotu alebo tlmi kašeľ).

Ako príklad (jeden z viacerých) môžem uviesť snahu tzv. Instituta Václava Klause (IVK), v ktorého čele je – ako to už z názvu vyplýva – bývalý prezident ČR (predtým premiér, minister...) Václav Klaus st. IVK vydáva publikácie (knihy, články), jeho členovia vystupujú s prednáškami, v rozhovoroch („talk show“) v televízii a na internete. Z publikácií spomeniem aspoň knihu „Sebedestrukce Západu“, v ktorej skupina autorov opisuje veľmi fundované, a takmer komplexne neduhy Západu (píšem „takmer“, pretože sa sústredzuju hlavne na problémy ekonomickej a politické, menej sa venujú morálnym, a takmer vôbec duchovným otázkam).

Aj tak im bud’me vd’acní za ich prácu, za otváranie očí tým, ktorí sú slepí (alebo sa aspoň tak tvária a správajú). V jednom s nimi však nemožno súhlasit: v tom, že príčinu tej „kultúrnej revolúcie“ – ako snahy o zmenu paradigm-

ciami, ale hlavne zakladaním novej populácie, úplne odlišnej od doterajšej, majú časom rozvrátiť a pretvoriť to podstatné – to, čo je nositeľom „starej západnej kultúry a náboženstva“.

my „nášho sveta“ nazvali³²⁵ – teda príčinu tohto zla vidia prakticky iba v politike, konkrétnie v „lavičiaroch“, v akejsi odnoži marxistov, ktorí iba „vymenili kabát“ – „boj za sociálne požiadavky proletariátu, a triedny boj proti kapitalistom“ títo „progresivisti“ vymenili za „boj proti všetkému starému“, najmä proti odporcom ich neologických, často zvrátených, amórálnych predstáv a požiadaviek: už sa teda nemajú „spojiť“ proletári všetkých krajín proti kapitalistom“, ale majú bojovať takzvané „menšiny“ proti „svojim utláčateľom“. No čo sú to tie menšiny? Napríklad: ženy³²⁶, homosexuáli, bisexuáli, transvestiti a ostatní sexuálni devianti, tzv. „zelení ochrancovia prírody“,³²⁷ klimatologickí hysterici,³²⁸ presadzovatelia tzv. „pozitívnej diskriminácie“, „farebných“³²⁹ (a s nimi všetci „bojovníci proti bielym“).³³⁰

Ludia združení v IVK (a mnohí iní, ktorí sa snažia bojovať proti niektorým chorobným symptómom spoločnosti) sa mýlia v tom, že ide iba o „politickú záležitosť“ – konkrétnie o presadzovanie „lavičiarskej ideológie“. Nie je tomu tak: ludia presadzujúci ideológiu „Nového usporiadania sveta“ (NWO) sa na chádzajú „vľavo“ i „vpravo“. A rovnako je to aj s odporcami tejto zvrátenej ideológie. Preto politické rozškatulkovanie, ani vol’by do parlamentov nám nepomôžu. Nezamieňajme si tu príčinu a následky!

Toto si vyžaduje vysvetlenie:³³¹ Pojmy „lavicový, pravicový“ nám v súčasnosti, na rozdiel od minulosti (zhruba 19. a prvej polovice 20. storočia) nič relevantného nepovedia. V súčasnosti je toľko rôznych, úplne rozdielnych,

³²⁵ Ja by som ich možno aj v tomto „poopravil“: nazval by som ten proces „kontrakultúrnou (teda nie kultúrnou) revolúciou“.

³²⁶ Ženy sú dosť podivnou menšinou, pretože je známe, že početne hodne prevyšujú (nielen u nás, ale celosvetovo) počet mužov.

³²⁷ Z ktorých mnohí (nie všetci) sú naivnými sabotérmi práce tých, ktorí sa naozaj (ako skutoční profesionáli, teda nie ako oni, často amatéri) snažia ochraňovať prírodu: liečiť chorobou postihnuté lesy, rekultívovať ich, regulovať populácie nebezpečných dravcov a pod.

³²⁸ Ktorí ignorujú poznatky o bežných, po stáročia pozorovaných výkyvoch klímy, a prechodené oteplenie zneužívajú na šírenie strachu (až hysterie), a na tak trochu komický „boj proti uhlíku v atmosfére“, hoci práve uhlík je jedným z najdôležitejších základných životných prvkov (je základným stavebným kameňom všetkých organických zlúčenín, a tým aj všetkých živých organizmov na tejto planéte). S uhlíkom si naša biosféra nielen vie poradiť, ale dokáže ho využiť pozitívne, napr. pri fotosyntéze zelenej vegetácie, fytoplanktonu, a tak následne pre celý tzv. potravinový reťazec („trofickú reťaz“) – teda aj v prospech človeka.

³²⁹ To znamená, že demokracia, rovnosť tu už nemá viac platí!: „Biely muž je všeobecným nepriateľom“, a preto ak sa napr. uchádza o nejaké miesto, všetci majú mať pred ním prednosť. Pozitívna diskriminácia (aký neologický termín!) teda zvýhodňuje všetkých, ktorí majú inú farbu kože a iné pohlavie ako biely muž. Okrem toho platí, že všetci, ktorí proti nemu („bielemu mužovi“) bojujú, a to akýmkoľvek spôsobom (násilím, terorom i vraždením) sú vlastne v práve“. Aj toto patrí k zásadám ideológie „budovateľov Nového sveta“.

³³⁰ Len pre úplnosť dodávam, že k týmto „progresivistom“ patria aj šritelia rôznych variant hnútia („náboženstva“) New Age, a tiež „bojovníci“ za rozšírenie pochybnej (dnes už vedecky fakticky vyvrátenej) Darwinovej hypotézy (je zaujímavé, že medzi nimi prevládajú nie prírodrovenci, ale publicisti a „spekulanti“, t.j. predstaviteľia tzv. spoločenských vied).

³³¹ Záujemcovia o podrobnejšie informácie tohto druhu by sa mali obrátiť na inú literatúru. Odporúčam im okrem „Sebedestrukce Západu“ prečítať si aj knihu autora z úplne opačného pólu politického spektra, súčasného slovenského marxistu, politika L. Blahu „Antiglobalista“ (vyd. Veda – SAV, Bratislava). Odporúčam prečítať si tieto knihy, i keď v mnohom s ich autormi nesúhlasím. Sú poučné, i keď nie vo všetkom majú pravdu.

priamo si protirečiacich „l'avicových“ smerov, že je to úplne neprehľadné. Ale rovnako je to i s tzv. „pravičiarmi“. Vôbec delenie podľa „politickej príslušnosti“, resp. podľa toho, ku komu sa človek proklamatívne hlási, je veľmi nespolahlivé. Ak by sme už chceli nejako „rozškatuľkovat“ ľudí podľa politickej, či skôr ideologickej príslušnosti, potom oveľa spoľahlivejšie (relevantnejšie) ako na lavičiarov a pravičiarov by bolo delenie na *liberálov* (resp. „*neoliberálov*“) a *konzervatívcov*; alebo (hoci aj toto je dost nespolahlivé) na *globalistov* (tých „pravých“ i „*alterglobalistov*“)³³² a *antiglobalistov*.

Kedysi označenie „lavičiar“ bolo fakticky synonymom „bojovníka za sociálnu spravodlivosť“, možno presnejšie povedané „proti kapitalistom“ (najčastejšie išlo o marxistu). Preto aj strany, ktoré mali v názve prívlastok *sociálny* alebo *socialistický* boli pomerne ľahko „čitatelné“. A podobne to bolo so stranami, ktoré mali v názve iné prívlastky, napr. *národný – nacionálny, kresťanský...* Dnes však toto vôbec neplatí. Ved' názvy strán určujú ich vodcovia alebo ich „vedenia“, a tí z čisto „marketingových dôvodov“ (aby nalákali čo najviac menej informovaných voličov) volia často názov, ktorý „sa dobré predáva“, no so skutočným „programom strany“ nemá nič spoločné. Azda najkrikľavejším príkladom bolo pomenovanie strany nemeckých fašistov celkom „nevinným“ názvom „národný socializmus“ (nacional-socialismus = nacizmus). Podobných príkladov by bolo možné uviesť mnoho (z minulosti i súčasnosti). Teda názvy, ba často ani proklamované „programy“ politických strán neznamenajú nič (po volbách totiž často neplatia).

Povedali sme si, že prívlastky *l'avicová* a *sociálny* boli kedysi takmer synonymami. Keďkej zmene došlo v šestdesiatych rokoch 20. stor., keď pretestujúci študenti, pochádzajúci často z tzv. stredných (t.j. z dobre situovaných) vrstiev na Západe, a niektorí filozofi a sociológovia (napr. tzv. „Frankfurtská škola“ – IFS) začali vzburať proti *status quo*. Nie z nedostatku ekonomických prostriedkov, ako to bývalo v minulosti, ale pre *hedonisticky motivované požiadavky*³³³ (a niektorí možno iba z nudy). A hoci išlo v podstate o anarchistov, oni sami sa začali označovať ako „*kultúrna l'avica*“.

Neskôr napriek tomu, že oni sami proklamovali, že sú „l'avicou *kultúrnou*“,³³⁴ *nie sociálnou*, infiltrovali postupne „*sociálne*“ (l'avicové) politické strany v mnohých štátach Západu. No najväčšími liahňami týchto „kontrakultúrnych revolucionárov“ sa postupne stali vysoké školy. Teraz to však boli už nielen študenti, ale hlavne profesori (najmä na filozofických, sociologických a novinárskych fakultách, resp. katedrách), a tiež ďalší dekadentní (často na drogách závislí a promiskuitní) „umelci“ a „filozofi“ (napr. J. P. Sartre).

³³² Teba zdôrazniť, že prvými (a „pravými“) globalistami boli „pravičiaři“, t.j. kapitalisti (priemyselné, investorské a bankové korporácie), a ich hlavný motív bol ekonomický: maximálny zisk pri minimalizovaní nákladov (napr. využívaním lacnej prac. sily a rôznych daňových výhod v iných štátach). Až neskôr ich nasledovali „lavičiaři“ (tzv. „*alterglobalisti*“). Hoci motívacia globalistov a alterglobalistov bola spočiatku rozdielna, dôsledky ich aktivít (vlastne aj ich hlavné ciele) v súčasnosti sú v podstate rovnaké – vo veľkej väčšine negatívne.

³³³ Na poprednom mieste ich „požiadaviek“ bola „sloboda“, čím sa však myslela takmer výhradne „sloboda sexuálna“ (promiskuita) a tolerovanie drog.

³³⁴ Hoci v skutočnosti neboli kultúrnou, ale „kontrakultúrnou“ a „amorálnou“ (presnejšie „*antimorálnou*“) skupinou.

V súčasnej dobe táto ideologická pandémia už tak premorila celú západnú spoločnosť, že nemôže byť ani reči o tom, žeby jej nositeľom bola iba určitá konkrétna politická strana alebo skupina strán – či už l'avicových alebo pravicových. Ide často o rozdielne skupiny ľudí (v mnohom si otvorené odporujúce) alebo aj o jednotlivcov. Jediné čo ich spája, je ich snaha podľa svojich predstáv „zmeniť svet“, zbaviť ho toho „čo je staré“; preto sa občas sami označujú ako „progresivisti“ (napriek tomu, že všetko čo konajú, hlavne v kultúre a morálke, je vlastne regresom, nie progresom). „Z presvedčenia“ (samotným diablon vnuknutého a podporovaného) teda bojujú proti „starej kultúre a morálke“, proti tomu, čo je ich základom, t.j. proti kresťansko-judaistickej tradícii, a proti jej nositeľom – t.j. proti nábožným (veriacim) ľuďom a proti Bohu. Najväčšie nebezpečenstvo pre svet (zatiaľ hlavne ten západný) teda spočíva v tom, že tito početní, a často vplyvní ľudia sú bez Boha, a že sa všemožne snažia, aby takým ako sú oni, bol celý svet.

Opakujem: Príčinou kritického stavu Západu je to, že veľká väčšina ľudí, žijúcich v tejto časti sveta, žije „bez Boha na svete“. Použil som slová z názvu novely našej Kristíny Royovej. Ale tragédia, ktorú ona tak sugestívne opísala, sa predsa len s tou našou, súčasnou nedá porovnať. Vtedy išlo o chlapčeka, ktorý nie svojou vinou žil dlhé roky bez Boha. No situácia sa vd'aka Božiemu riadeniu, a aj vd'aka dobrým ľuďom, zásadne zmenila: chlapec našiel cestu k Bohu, a už z nej nezišiel. V našom svete je to presne naopak: Európa a „Západ“ boli kedysi na tej dobrej ceste (i keď to neplatilo „všeobecne“: nikdy sa to netýkalo všetkých tu žijúcich ľudí, resp. spoločenstiev ľudí), ale z nej zišli – dobrovoľne, vedome! Diabol bol „úspešný“ – podobne ako v raji: vtedy zviedol všetkých (tí „všetci“ však vtedy boli iba dvaja), v súčasnosti zviedol „takmer všetkých“ (ale tých na rozdiel od čias Adama a Evy, je mnoho miliónov). Aj diablovej metóde bola rovnaká – zvádzanie, lákanie na „návratu“, na niečo, čo ľuďom „chutí“: v raji to bolo chutné ovocie, dnes je to opäť to, čo mnogým ľuďom (väčšine) „chutí“: rozkoše, pohodlie, kariéra, moc.

Pred koncom (pred opätným príchodom nášho Pána) sa toho už asi veľa a podstatnejšie nezmení... ale možno aj áno, a k lepšiemu (aspōň prechodne). Časom však (podľa proroctiev) bude ešte horšie. Budeme preto na to pripravení (*Mt 24,44*). Pán Ježiš nás na to upozorňuje. Je pre nás veľmi dôležité, v akom stave nás pri svojom príchode nájde (prečítajte si verše, ktoré nasledujú po vyššie uvedenom bibl. odkaze). Jeho výstraha je adresovaná nielen bezbožníkom, ale aj kresťanom – tým, ktorí odmietajú prispôsobiť svoj život, svoje myšlenie a konanie Božím požiadavkám (napr. sa spoliehajú na tzv. „lacnú milosť“).

Áno, stáva sa, že aj niektorí kresťania, ktorí sa odvolávajú na Boha, ignorujú to, čo nám On radí alebo priamo prikazuje. A sú to často aj tí, čo majú plné ústa Ježiša Krista – „*hovoria mu: Pane, Pane...*“ (*Mt 7,21*), a pritom ignorujú to, čo nám on odkázal, či už implicitne (napr. v podoberenstvách, ako príklady, hodné napodobňovania alebo odstrašujúce), alebo explicitne (priame príkazy a zákazy), poprípade svojim príkladom.

Odporúčam vám vrátiť sa ku kapitole 1. časti tejto knihy, nazvanej „Prikázania Ježiša Krista“, zamyslieť sa, a potom konat... Pretože ten, kto tvrdí, že verí v Ježiša Krista, musí sa hlavne snažiť poslúchať ho (*J 15,10*) a nasledovať ho (*J 8,12; 12,26*), t.j. žiť podľa jeho príkladu. Poslúchať Jeho, a nie ľudí; či už ateistov (a „antiteistov“), alebo anomistov (a „antinomistov“), ktorí spochybňujú Boží Zákon, a snažia sa z „úzkej (tažšej, namáhavejšej) cesty, ktorá viedie do života“, zviest aj iných na „širokú cestu“, po ktorej si bezstarostne vykračujú oni. Tá ich cesta je sice pohodlná, no „vedie do zahynutia“³³⁵ (*Mt 7,13-14*)! Toto hovorí samotný náš Pán – Ježiš Kristus; a pripomína nám pritom, že tou „širokou cestou (a priestrannou bránou) kráčajú mnohí“ – veľká väčšina ľudí. A práve to sa dnes deje: vidíme tú väčšinu, i to, ako vyzerá svet, ovplyvnený tou väčšinou. Nemôžeme sa preto tomu diviť. Ak ľudia žijú „bez Boha na svete“, ich svet (svet bez Boha) sa rúca, dochádza k destrukcii morálky, kultúry, všetkého, na čom si dosiaľ zakladali ľudia. A deje sa to najmä v tej časti sveta, ktorá sa často (neodôvodnené) pyšne nazýva „Západom“ („západnou civilizáciou“, svetom „západnej kultúry“).

Vyjdenie z prítmia na svetlo, z hlbokého, mrazivého tieňa na slnko (*ex umbra in solem!*), vrátenie sa k Božiemu slovu, jeho rešpektovanie, život *sub specie aeternitatis* (ako to nazval T. G. Masaryk) – v tomto je jediná nádej, že sa svet ešte môže zmeniť k lepšiemu. Preto tí (tých málo), ktorí ešte kráčajú po úzkej ceste, ktorí poznajú Svetlo, a sú schopní vnímať tmu tohto sveta, tí, ktorí zostali verní Slovu – tí všetci majú pokladať za svoju povinnosť spolupracovať na projekte záchrany tej „našej časti sveta“. Mali by sme to chápať ako „akciu synergickú s Božím plánom“ – ako aktívne prihlásenie sa k Jeho Inteligentnému Projektu sveta (k ΛΟΓΟΣ).

Každý podľa svojich daností a možností nech teda prispeje svojou „hrivnou“ – kvapkou. Možno sa tak vytvorí rieka, ktorá dokáže odplavit tú záľahu bahna, čo sa usadila, a stále sa hromadí v tej „našej časti sveta“. Táto predstava nie je utópiou, ved' máme všemocného Spojenca, ktorý v už minulosti mnohokrát preukázal nielen svoju Moc, ale aj Lásku – svoju konkrétnu pomoc. V Písme môžeme nájsť precedens: píše sa tam nielen o Sodome a Gomore, ale aj o Ninive!

Autor knihy by bol rád, keby sa aj ona stala takou malou kvapôčkou...

³³⁵ Táto široká cesta viedie niekam úplne inam, ako k cieľu nášho života. Míňa ho. Výraz „*minutie ciela*“ je jedným z korektných prekladov hebrejského slova *chattá*, ktoré je vo väčšine slovenských Biblí preložené slovom „*hriech*“. To znamená, že ona široká, pohodlná cesta, ktorou sa rozhodla kráčať naša „konzumná, iba rozkoše a pohodlie vyhľadávajúca spoločnosť“ viedie k hriechu. Vlastre celý životný štýl väčšiny ľudí „západnej civilizácie“ je jedným obrovským hriechom! Ak si to neuvedomíme, nebudem konáť – ak nebudem konáť, nečakajme zmenu k lepšiemu!

Titul **BOŽIE SLOVO – SVETLO**
niečo Z Božieho slova a niečo Q Božom slove a Svetle

Autor **M. B. BenJan**

Vydať **MBKB, Sliač** (www.knihy-benjan.sk)

v roku 2021

Tlač **Daliprint, s.r.o., Banská Bystrica** (www.daliprint.eu)

ISBN